

Előfizetési árak:

Egész évre 10 frt -- kr.
Félévre . 5 " -- "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy hóra 1 " -- "
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT. KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

és
Kiadóhivatal:
F. u. 12. Simonffy-ház,
a városházával szemben.

Hirdetések a legmérsé-
keltebb árszámítás mel-
lett vétetnek fel.

Férfiszó.

Budapest, jan. 16.

Aki férfi, az áll szavának: A férfiszónak szentnek kell lennie, mint a leg-szentebb eskünek, mert miként ettől a boldogsága, úgy függ amattól a becsü-lete. Az igazi férfinak pedig a becsület épp annyi, mint a boldogság. „Legyen a ti beszédek igen-igen, nem-nem; ami több az rossz”. — mondja az irás; aki igent és nemet mond, az könnyelmű, gonosz játékot űzött a férfiszóval és szava nem volt az igazi férfi szava; amit annak alapján kapott, vissza kell adnia.

Minket egyáltalán nem leptek meg a szabadelvű párt értekezletén történt ünnepélyes nyilatkozatok, melyek folya-mán Magyarország legelőkelőbb polgára, Wekerle Sándor dr. miniszterelnök a magyar gavallérbeccsület legelső társadalmi őrének, Károlyi Istvan grófnak felszólítására és teljes örvendetes helye-slése mellett szabadon és világosan, sza-batosan és határozottan kijelentette, mit kell a szabadelvű pártban a képviselők által a választóknak adott szóra vonat-kozólag megszeghetlen törvénynek tartani.

Károlyi gróf provokálta a kijelen-tést és Wekerle megtette azt szemben a fáradhatlan gyanúsítókkal és rágalmozók-kal, akik az utóbbi napokban megmoz-dítottak minden eszközt, melyet alkal-

masnak tartottak, hogy a szabadelvű pártnak minél nagyobb erkölcsi és anyagi kárt okozhassanak, tőle esellel, alatto mossággal s erőszakos presszióval mennél több tagot elszakíthassanak. De ha a szabadelvű párt értekezlete előtt nem sikerült nekik dinamitard munkájuk által szétrobbantani a szabadelvű falankszot, az értekezleten tett kijelenté-ek után többé már éppen nem sikerülhet. Mert most az egész nemzet előtt világos lett, hogy hol uralkodik a férfiszó szigorú tiszteletben tartása és hol a becsület fo-galmának opportunistá, öző elesavarása és kifecamítása. Jövőre nem vezethetik félre a népet: most az ország minden választópolgára hitelesen tudja, hogy a szabadelvű pártban Deák Ferenc szelleme és hagyománya uralkodik, mely szerint a képviselőnek elvi természetű közér-dekekre vonatkozó nézetváltoztatás esetén mindenekelőtt választóival kell tisztába jönnie.

Ha a képviselő választóival szemben oly kötelezettségekre vállalkozott, melye-ket teljesíteni nem akar vagy nem tud, akkor mandátumát azok rendelkezésére kell bocsátani s rájuk bízni a választást vajlon a változott viszonyok mellett is bizalommal vannak-e iránta, vagy sem. Ennek pedig minden irányban és minden-kire nézve egyformán érvénynyel kell birnia. Mert a becsületre nézve nincs

kétféle törvény és a mi becsületbeli köte-lesség a szabadelvű képviselőre nézve, becsületbeli kötelesség az az ellenzékire nézve is. A férfiszónak szentnek kell lennie minden férfi előtt. A férfi becsület és a becsületes férfiak magyar kodexébe nem lehet be-csempészni azt a thézist, hogy a cél szentesíti az eszközt és ha annak a szabadelvű képviselőnek, a ki ígéretet tett, hogy az egyik vagy másik immár megvaló-ítandó reformot nem sza-vazza meg, vagy éppen ellene küzd, azt parancsolja a becsület, hogy mandátumát letegye, — akkor ugyanezt még foko-zottabb mértékben parancsolja a becsület annak, a ki csak a szabadelvű párt hág-csóján és ezért jutott mandátumhoz, mert a szabadelvű kormány hí követő-jének vallotta magát, most pedig elhagyja a pártot és a kormány ellen foglal állást.

És a becsületnek az a parancsa áll azokra nézve is, akik mint ellenzékiek a szabadelvű reformok mellett szálltak síkra, sőt azok kezdeményezését és népszerűsi-tését a maguk számára igénylik, most pedig haszontalan párttaktikai okokból, szofisztikus ürügyek alatt ugyanazokat a reformokat leszavazni akarnák. A férfi-szót, a férfibecsületet, az állameszme a kulturális fejlődés érdekét a valódi be-csületes férfinak többre kell becsülnie, mint a személyes és pártérdeket.

Aki a reformot őszintén akarja, a

A „Debreceni Ellenőr” tárcája.

Váljunk el.

— Daudet Ernő. —

A legközelebbi mult időben mindenki azt hitte, hogy Páris egyik legfényesebb szalonja — mondjuk: Vernal báróné szalonja — elvá-lás miatt bezárul sok boldog halandó előtt. A forga omba hozott hírek a házaseletet teljesen felbomlottnak tüntették fel a minek vége nem lehet más, mint elválás. De ime a házastársak alig étek pár hónapig távol egymástól, ismét egyesültek. A Vernal palotában aztán fényes estélyt rendeztek a kibékülés megpecsételésére.

Milyen körülmények idézték elő a meg-hasonlást? Milyen véletlen vetett annak véget? Ezt akarom most elbeszélni azzal a kiméletes-séggel, mit szem előtt tartok a jelenkor erköl-cseinek tanulmányozásánál

Vernal Hermance bárónéról van tehát szó. Közelebből nem jellemzem egy szóval sem. Elég az hozzá, a társaságban mint „Szöke szépség” volt ismeretes. Lovassági ezredes legidősebb leánya. Harminc éves. Mintegy tíz évvel ezelőtt nőül ment egy felső burgundi gavallérhoz, a kinek főérdeme akkor, mikor Hermanceot nőül-vette, nagy vagyona volt.

Ez a gyermektelen házasság boldog volt mindaddig, amíg a fiatal asszonynak unalmas nem lett az egyhangu boldogság. Ekkor egy-szerre megváltozott; aminek a következménye az lett, hogy a báró, derék, de szentelen ember elhatározta, hogy másfelé keresi azt, amit tőle megtagadtak otthon.

Csak ezt akarta a báróné. De csakhamar

bekövetkezett az is, mire nem gondolt, hogy nem lévén, aki megvédelmezte a kísértésektől, elbukott.

Természetesen, a férj mit sem vett észre. Nejét érzéketlennek és hidegnek hitte. Ebben a meggyőződésben határtalan volt neje iránti bizalma. Önmaga azonban gyak-ran álmodozott zavartalan, nyugalmas ismer-tségről s türelmesen kereste a „nőt”, a kinek megtalálná azt, a mi után annyira óhaj-tozott.

Egyszerre csak egy új szereplő tűnt fel a kátharón. Hermancenak volt egy testvére, jóval fiatalabb nájánál. Delphine barna, ő maga szöke. büszke szépség, a ki Vernal szemei előtt nőtt fel s fejlődött ki. A míg leány volt, mintha atyai érzelmekkel viseltetett volna iránta. — Hanem mikor férjhez ment? Hozomány nélkül, mint nővére, s kedvesebb előnyökkel kénytelen volt belenyugodni, attól való félelmében, hogy jobb nem akad, s férjhez ment egy tudóshoz, a ki tudományos utazásból több tiszte-séggel, mint pénzzel haza érkeve, nem félt negyvenöt éve dacára összekötni sorsát azzal a nyugta-lan, sugárzó fiatalossággal. Mikor Vernal látta a fiatal nőnek ezt a hajlamát, nyilatkozott előtte. Megnyitotta neki azt a világot, a melyben Hermance ragyogott, kiméletesen birtokába jut-tatta az ahhoz szükséges eszközöket, kiköltöz-tette a Tournon-utca harmadik emeleti lakásá-ból s tetszetős számítás alapján elfogadtatott férjével egy kis palotát.

Ez az épületes gazdálkodás jó uton volt, mikor egy napon, december elején, Vernal szo-bájában, az íróasztalán, egy névtelen levelet talált. Így hangzott a levél: „Ha a báró ur ismerni akarja a báróné életének részleteit, nyissa ki az íróasztalát, a ho levelei el vannak

rejtve. Az íróasztal jobb fióka kettős fenekén fogja találni azt a levelezést, a mi majd elosz-latja a báróné hűségéről táplált illuzióját.”

Váratlan szerencse! Bizonyosan valamelyik elkergetett komorna boszuja volt! S pár pil-lanat alatt ugyancsak komoly felfordulást oko-zott Vernal könnyenhívő lelkében.

— Mire határozta magát?

Véres bosszút fogadott. Ha most tetten kapná vétkes nejét: haragja első kitérésében irgalom nélkül megölné őt is, azt is!

Azonban csakhamar más elhatározásra jutott. Egy szöba foglalható: elválás. S ebben a szöba benne rejlett a bosszu mindama legke-gyetlenebb neme, a milyenről egy becsületében sértett férj csak álmodhatott. — A vagyon az övé, feleségének semmije sincs, azon kívül, a mit ő adott neki s a mit visszavehet tőle, csak ki kell mondania nejével szemben a házasság-törés alapján az elválást. — Egy fillér nélkül hagyja; nem ad neki egyebet, mint azt a so-vány tartási díjat, a mit önként fog neki fel-ajánlani. Ez volt a szándéka.

Ehhez azonban mindenekelőtt bizonyíté-kok kellenek. Éppen a felett töprengett, hogyan szerezze meg azokat, mikor ebédhez hívták. Sietett a szalonba. Ott találta nejét, mint min-dig, nyugodtan, hidegen, közönyösen. Érkezés közben volt annyi lelki ereje, hogy nem árulta el a bensejében dúló felindulást. A báróné tu-datta vele, hogy bába megy. Mikor a báróné öltözködni ment, a báró szobájába vonult vissza s ott várta be neje távozását.

Tizenegy óraker a fogat, mely a szép Hermanceot vitte a bába, berobogott a kapubejárat alá. Ekkor a báró, mint valami gonosztevő, lábujjhegyen beosont a neje lakosz-tályába s minden habozás nélkül felkészítette a

keresztülvitelt azonban nem bizza a jelen kormányra, annak egy egyszerű, becsületes őszinte ut áll nyitva: provokáljon a képviselőházban határozatot az appropriáció felett. Hisz azt állítja az ellenzék, hogy a szabadelvűpárt már kisebbségben van: tegyen hát próbát! De becsületesen s nem úgy hogy azzal és az által a reform által kísérlik meg a kormányt megbuktatni, a mely mellett férfi szavukat és férfibecsületüket kötötték le.

Abban a processusban, melyet a dezerciókkal idéztek elő, valóban minden világosság a szabadelvű párt, minden árnyék a dezertőrök és elősegítőik részén van.

— **Fiume és képviselője.** Fiume országgyűlési képviselőjének, Batthyány Tivadar grófnak, a szabadelvű pártból történt kilépését az ottani „Bilancia” sajnálattal veszi tudomásul és kijelenti, hogy a képviselő ily módon ellentétbe helyezte magát nem csak a városi képviselőtestület egyhangú nyilatkozatával, hanem a város egész lakosságának oly sokszor kifejezett érzelmeivel. A lap végül azt mondja, hogy a képviselő kilépése a mily fontos, épp oly sajnálatos esemény. Mint egy fiumei magántávirat jelenti, a közhangulat nagyon helyteleníti Batthyány gróf kilépését a szabadelvű pártból. A kilépés híre kínos feltűnést keltett. Azt mondják, hogy a magyar nép nem lehet éretlenebb az egyházpolitikai reformokra, mint Szicília, vagy az Abruzzok népe, már pedig egész Olasz és Spanyolországban is polgári házasság van. Tegnap délelőtt városszerte meetingről és bizalmatlansági szavazatról beszéltek; de a képviselő eddigi érdemeire való tekintettel Wallusch-nig javaslatára abban állapodtak meg, hogy megvárják Batthyány gróf levelét. Egyáltalán lehetetlennek tartják, hogy Fiume képviselője az ellenzékhez szegedve, megtartsa mandátumát.

— **Belföldi hírek** (A közvetlenség és szóbeliségre alapított új

sommás eljárást) az igazságügy miniszter — mint a H. K. értesül már július 1-én mulhatatlanul életbe szándékozik léptetni. Az erre vonatkozó előmunkálatok nagyban folynak. Egyelőre csak 152 új bírói állást szerveznek az egész országban. Tekintette arra, hogy az új sommás eljárás július 1-én életbe lép, a kinevezéseknek már a tavasz folyamán meg kell történni. — (A szabadelvűpártból) újabb gróf Almássy Imre lépett ki. — (Törvényjavaslat a magyar nemesség adományozásáról.) A belügyminisztériumban új törvényjavaslatot dolgoztak ki a magyar nemesség adományozásánál követendő eljárásról. A törvényjavaslat már a felsége hozzájárulását is megnyerte, nemsokára pedig a képviselőház elé kerül. Ki van mondva ebben a törvényjavaslatban, hogy magyar honoságu egyéneknek csak magyar nemesség adományozható. — (A király a kolozsvári Mátyásszobor) végrehajtó bizottságának kérelme folytán a szobor-alap gyarapítására magánpénziárból háromezer forintot adományozott.

— **Külföldi hírek.** (Ferenc Ferdinánd főherceg Galiciában.) A Pester Correspondenz értesülése szerint Ferenc Ferdinánd főherceg legközelebb át fogja venni egy galicai dandár parancsnokságát. — (A belga kormány válság) mely már már forradalommal fenyegette az országot, teljesen megszűnt a király erélyes magatartása folytán. — (Olaszország bajai.) Crispi miniszterelnök Olaszország nyugalmának helyreállítására céljából rendkívüli, sőt alkotmányellenes eszközökkel készül folyamodni. A miniszterelnök állítja, hogy az alkotmány uralma alatt nem lesz képes Olaszországban a nyugalom helyreállítani ezért azzal a tervvel foglalkozik, hogy a parlamenttől a kormány részére korlátlan felhatalmazást kér hat hónapra az ország pacifikációja céljából, ami egyenlő a diktatúrával. Arra az esetre, ha a parlament felhatalmazást meg nem adná, Crispi fel akarja oszlatni a parlamentet és új választást fog elrendelni. E hirt azonban, tekintettel a Bécsbe érkező megnyugtató hírekre, az osztrák fővárosban megkedéssel fogadják. — (Az omldina) tagjai ellen kedden kezdtek meg a tár-

gyalást. A vádlottak a császár s a császári ház egyik tagja ellen elkövetett felségsértésért továbbá a nyilvános csendzavarás vétsége, titkos szövetségben való részvétel s számos, a közbiztonság ellen intézett kihágás címén vonatnak felelősségre. A vádlottak száma 77-re rug.

A szabadelvűpárt értekezlete.

A szabadelvűpárt osztatlan tetszése mellett nyilatkozott kedden Wekerle miniszterelnök, a szabadelvűpárt vezére, abban a kérdésben, mely az utóbbi napokban a legélesebb vitatkozások és magyarázatok tárgya volt. Az értekezleten számosan voltak jelen.

A napiread előtt gróf Károlyi István felszólalt a Pesti Hírlap és a Magyar Ujság azon magyarázatáival szemben, mely szerint az adott szó megtartása nem volna kötő. Határozottan visszautasítja ezt a theoriát. Az adott szó épp oly szent minden jellemű, önzetes ember előtt, mint a katonai esküje a zászlóra, melyet a feszület előtt tesz. A zsványnak adott becsület szó — ha annak tudatával adott meg, hogy beváltható nem lesz: gyávaág, ha pedig beváltás lehető lett volna, de bármi okból nem történt, jellemtelenség! Felkéri Wekerlét, vegye tudomásul felszólalását és telfogását a párt nevében elfogadottnak jelentse ki.

Gr. Károlyi István beszédjére Wekerle válaszolt. Kijelentette, hogy Károlyi nézetét a bírja. Helyteleníti azt, ha valaki adott szavát választóival szemben meg nem tartja, sőt tovább megy: a politikai tisztesség érdekében várható, hogy ha valaki választóival szemben kétféle ígéretet tett jobbra és balra, azok adják vissza mandátumukat választóiknak. Kívánja, hogy a párt kimondja határozatilag, hogy aki a pártban, akár szóval, akár írásban az egyházpolitikai javaslatok ellen agitál, lépjen ki (Viharos helyeslés).

Tiszta Kálmán nem tartja szükségesnek, hogy a párt határozatképpen kimondja, hogy a ki ellene van a javaslatoknak, kilépjen, csak egyszerűen konstatalja, mint a párt nézetét.

Wekerle ismétli, hogy amit mon-

butott, s melyben azoknak a bizonyítékoknak kellett lenni, amelyekre úgy vágyott. Először felnyitotta az íróasztalt aztán a fiókot, majd végre a fiók kettős fenekét. Ott voltak a levelek: hat csomag, mindannyi más-más színű selyem szalaggal átkötve. Egyenkint kiszedte, elolvasta s így módjában volt megmérnie boldogtalanságának mélységes mélyét.

Éj idején, a báróné hazaérkezve a bálból, a hol különben... sebtében benyitott szobájába, mikor egyszerre megpillantotta férjét, a mint látszólag nyugodtan ült a kifosztott fiók előtt.

— Mit csinál ön ott? — kérdé felpatanva.

— Adatokat szerzek, — válaszolta a báróné rázva kezében az áru leveleket.

— Ön feltörte az én íróasztalomat?! — Gyalázat!

— Kisebb gyalázat, mint az ön magaviselése.

Hermance a vádra haragra gyulva, férje felé rohant. A báró egy kézmozdulattal megállította s mondá:

— Ne próbálja tagadni s főleg óvakodjék a botránytól, a mi csak önnek lehet hátrányára. — A birtokomban levő bizonyítékok ön ellen szólnak.

A báróné visszahökken egészen megzavarodva férje hidegvéréstől.

— Oh! ne féljen, folytatta a báró gnyosan! — nem öm meg önt; biztosabb bosszum van az ön számára.

A báróné remegett. — Hogy meg nem fojtotta, hogy annyira tudott uralkodni önmagán, kellett, hogy a halálnál is rosszabb meg-alázáson törje a fejét.

— Mit akar ön tenni? — suttogá elhaló hangon.

— Meg fogom indítani a válópórt!

Válópórt! Mély bukás, honnan nincs mekvés, a sötét nyomor, lealázás! Nem; mindent inkább mint ezt. A csodálatraméltó színpésznő egyszerre visszanyerte lélekjelenlétét. — És meghajolva, — a legalázatosabb hangon mondá:

— Jean, bocsáss meg!

S e közben a selyem köpeny, mely tetőtől-talpig elfedte, lábaihoz hullott. leleplezvéen fehér vállait, fődetlen keblét s márvány karjait. Gyöngéd tekintetétől a kö is megindult volna.

Vernal felállott tetőtől-talpig lenézte: — Igen, ön igen szép. — mondá — de már azzal rám nem hat.

Aztán olypusi göggel távozott, vissza sem fordulva, a mit helytelenül cselekedett, mert ha visszafordult, meg lett volna lepelve attól a megvető mosolytól, melyet a gögő elutasítás csalt az elítelt ajkára. Megértette volna, hogy Hermancenak eszébe jutott, hogy nem csak ő a bűnös, — s hogy e pilanthatban már nem fél tőle. —

A mi ezután következett, bármily különösnek, bármily hihetetlennek tetszik is, el kell mondanom úgy a mint a való életből tudom, a mi sokkal taláékonyabb, mint a legtulcsapon göbb képzelet.

Másnap, a hogy az itt elmondott jelenet lejátszódott Vernal és neje között, Hermance korán reggel Delphinehez sietett. Még ágyban taláta. Belépve testvérje háló szobájába, bezárta maga után az ajtót. Mit beszélt e titkos találkán egymással a két testvér, meg nem tudnánk, ha ennek a történetnek a végéből ki nem találnánk. Egyet azonban tudunk, mert erre van tanu, azt, hogy Hermance déiben sugárzó arccal érkezett haza.

Ezen a héten nem látta férjét. Azon ürügy alatt, hogy elutazik, elbagyta a palotát a nélkül, hogy megmondta volna, hova megy. De öt nap múlva hírt adott magáról oly alakban, a mi s ándéka felől nem hagyott fenn semmi kétséget. Ez a bárónénak szóló idézés volt a polgári törvényszék előtt való megjelenésére.

De még ugyanazon nap délelőttjén a Champs-Elysées rendőrbiztosához feljelentés érkezett a bárónétól, hogy konstatalassék férje súlyos vétsége, s a biztos megépte a bárót a Marbenf egyik házának földszintjén egy elegáns fiatal hölgygyel, a ki első zavarában az vallotta, hogy báró Vernal kedvese.

— Még nem az, — tiltakozott a báró élénken.

— Oh, báró ur, nem lehet eltagadni — felelte a rendőrbiztos udvariasan — s hozzá-készült, hogy fölvegye a jegyzőkönyvet.

Ez a fiatal hölgy pedig nem volt más, mint — Delphine.

A báróné visszavonta panasztát. A báró a maga részéről elállott a pertől. Ily módon a botrányos válást elkerülték. A házasság élet tovább folyik a házastársak között a törvény emberei által megállapított feltételek mellett, a melyek szerint mindkét félnek teljes függetlenség engedtetik s a vagyon közössége biztossittatik.

A mi a szép Delphinét illeti, azért a szerepért, a melyet hajlandó volt ebben az ügyben eljátszani, ő megnyerte a nélkül, hogy vesztett volna valamit, a sógora által felajánlott, s már megvett kis palotát és kapott negyvenezer frank évjáradékot, a mit nővére kötött le neki életfogytig.

dott a p
mondatn

F
rolyi sza

A
lottak, a

tul, hog

ne

akár fels

politikai

férfiak e

H

sén nag

két új

meghall

ki az a

Marczal

történel

volt J

*

a szinb

Jove",

osztok

előadás

volt, a

igy a M

téka vé

hatást

csak gy

hozzá.

Loesa

Lég Ar

Tapo

tanuság

ban oly

is husz

kabinet

szerepé

hegyi

szerelem

jó Habr

sok sz

kalmaz

(Ákos)

Horvát

szottak

ügyeske

mal jele

szulapo

*

már szo

pedig e

van, ho

szerepé

a kedv

*

nek, ho

előadás

dalt is,

karra, s

ket adj

repe va

Ando

hegyi

„Stró

nehány

ley ig

ságot.

*

Abend

Kossuth

par nap

megvak

dott a párt nevében határozatképen kéri ki-
mondatni.

F e n y v e s s y Ferenc reflektál Ká-
rolyi szavaira, pártolva Wekerle álláspontját.
A tárgyhöz még Busbach és Vargics szó-
lottak, azután az elnök kimondta határozat-
tul, hogy:

nem maradhat bent a pártban az, aki
akár felszólalás, akár szavazás által az egyház-
politikai javaslatok ellen foglal állást. Egyházi
férfiak e szabály alól kivételt képeznek.

Irodalom — Művészet.

* **Két székfoglaló.** Az akadémia mai ülésén nagy és díszes közönség jelent meg, hogy két új akadémikusnak székfoglaló értekezését meghallgassa. Az egyik Hegedüs Sándor volt, ki az adó eseményről olvasott fel. A másik Marczali Henrik, aki „Egyetemes és nemzeti történelem” című értekezését olvasta fel. Jelen volt Jokai is.

Színház.

* **Százkettedik előadás.** A primadonna és a színházi zenekar birtoka felett „Caesar cum Jove”, vagyis ott a népszínház, itt a hadsereg osztozkodván a színházzal, „Rip van Winkle” előadása elmaradt. K. Kopácsi Juliska beteg volt, a zenekart szolgálati ügyek foglalták el, így a M u r a i Károly „Pezsgő” című vigjátéka vétetett elő. Az eléggé pezsgő vigjáték hatást tud kelteni egy-egy jó ötletével s éppen csak gyorsabb és összevágóbb előadás kellene hozzá, hogy jó vigjátéki est legyen belőle. — **Loesarekné** pompás komikummal játszotta Lég Arankát, a szentimentális vén kisasszonyt, **Tapolcai Dezső** pedig ismét rutinjáról tett tanúságot, mert az anyós és feleség kijátszásában oly ügyesen pointe-zett, mintha legalább is husz próba után játszanék. **P ü s p ö k i Imre** kabinetalakítást teremtett a hülye patikáros szerepéből s jó ensembledet produkáltak **R ó z s a-hegyi (Bandi)** és **T a k á c s Jolán (Lori)** a szerelmes ifjú pár jeleneteiben. **Lubrine J.** jó Habné volt, **Krémer Jenő (Hóka Tóni)** sok szerepében egytorma s tegnap sem alkalmazott új vonásokat, **P é c h y Kálmán** (Ákos) és **A r d a i Idán**, a ki hirtelen vette át Horváth Paulától a Rókané szerepét, meglátszottak az improvizálás nyomai, **K i s s Irén** ügyeskedett mint Polkáné. Közönség kis számmal jelent meg. Kérjük az igazgatót, jelezze a színlapon beteges névsorát.

* **K. Kopácsi Juliska**, kinek indispozíciója már szombaton és vasárnap feltűnt, tegnap pedig e miatt nem léphetett fel, annyira jobban van, hogy holnap már fölléphet **Lisbeth** szerepében, a „Rip van Winkle”-ben. **Lisbeth** a kedves művésznőnek egyik legjobb szerepe.

* **Színházi hírek.** A színházból értesítene, hogy „A kis baba” pénteki bemutató előadásán hallani fogjuk a népszerű **M a r g i t**-dalt is, melyet **Delin** karnagy irt át zenekarra, s azt **Andorffi** énekli. A többi szerepeket adják **Loesarekné**, kinek pompás szerepe van a darabban, **Bogyó I.**, **Kiss Irén**, **Andorffi**, **Krémer**, **Péchy**, **Rózsa-hegyi**, **Püspöki** és **Hevesi Gábor**. — „**Strogoff Mihály utazása**” diszleteit néhány előadásra **Szathmárra** viszik, hol **Kömléy** igazgató adhatja elő az érdekes látványosságot.

Vegyes hírek.

* **Kossuth megvakult.** A Neues Wiener Abendblatt azt a hirt kapta Turinból, hogy Kossuth Lajos az influenza következtében, mely pár nap előtt ágyba döntötte, csaknem teljesen megvakult. Ez a hír, melyről szeretnénk ha mi

hamarabb megcáfolnák, ellenkezik azokkal az értesítésekkel, melyeket Kossuth házi orvosa küldött Budapestre.

* **A katonák ebédje.** A közös hadügyminiszter legutóbbi körrendeletében közzéteszi, hogy az 1894-ik évben a szállásadók a katonai átvonulások alkalmával mily összegért kötelesek a legénységnek az étkezést szolgáltatni. A tisztviselői kerületben lévő vármegyékben 20 és fél kr. átvonulási étkezési pénzét fizet a katonai kincstár.

* **Gyermekek tilos a korcsmázás.** Hevesvármegye szabályrendeletet alkotott, a melyben tilosnak jelenti ki területén azt, hogy tizenötödik életévüket még be nem töltött gyermekek korcsmában, sörmérési vagy pálinkamérési helyiségben időzzenek avagy nyilvános táncmulatságban megjelenjenek; eme rendőri tilalom megszegését kihágásnak nyilvánítja, melynek megszegése esetére a korcsmáros, sörvagy pálinkamérőt s a nyilvános táncmulatság rendezőjét, továbbá a gyermek gyámját vagy szülőjét is a községi szegényalapját megillető pénzbüntetéssel sújtja s a községi elöljáróságoknak szigorú kötelességévé teszi az örködést eme szabályrendelet megtartása felett. — **Csáky Albin gr.** vallás- és közoktatásügyi miniszternek megnyerte a tetszését ez a hevesi szabályrendelet. Megküldte azt az összes tanfelügyelőségeknek oly meghagyással, hogy a népnevelés, a közérkölciség és a közegészség s ezekkel kapcsolatban a nép szellemi és anyagi jóléte tekintetében várható üdvös hatására való tekintettel hassanak oda, hogy vármegyéjük is magáévá tegye ezt az eszmét s hasonló szabályrendeletet alkosson. A miből kitetszik, hogy Hevesmegye egzébre is jó, nem csupán a dinnyetermesztésre.

* **Báró Seefried Ottó kinevezése.** Vagy két héttel ezelőtt azt a hirt közöltük, hogy a király unokájának, Erzsébet bajor hercegnőnek férjét, báró Seefried Ottót hadnagygyá nevezte ki. Azóta a németországi sajtóban kalandosnál kalandosabb hírek szállingóztak a regényes házasságról, sőt akadt olyan hírmondó is, aki egyáltalában tagadta, hogy a házasság megtörtént. Most Bécsből megerősítik minapi hírünket, hogy a király báró Seefried Ottót a hadsereg tisztikarába fölvette. Nem hadnagygyá, hanem a 11. dragonyoszed főhadnagyává nevezte ki. Báró Seefried Ottó és neje néhány nap múlva Galiciába költözik, mert ezrede ott állomásozik.

* **Flobert meghalt.** Flobert a gyermekifjak kedvelt karabélyának feltalálója, tegnap Gagnyban meghalt. Duszgázdag ember volt, de szerényen élt s megelégedett azzal, hogy a munkások ezreinek kenyeret adhatott.

Helyi hírek.

T á j é k o z t a t ó.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor, csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik.

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő-hivatalokban d. e. 8-12, d. u. 2-5 óraig tartanak. — Az ígató, kiadó-hivatal és az irattár a felekek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9-11, d. u. 3-4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10-11 óra közt.

A m. kir. meteorológiai Intézet időjelzése a debreceni távirtdahivatalnál január 16-án: változás nem várható.

A debreceni állami időjelző állomás jelentése. 1894. január hó 17-én reggeli 7 órakor Hőmérősklet —10.2 C. fok. Légnymomás 774. millim. Szélirány keleti. — Csapadék tegnap reggeli 7 órától ma reggeli 7 óráig — millim. Ugyanezen idő alatt legmagasabb hőmérősklet —10 fok. Legalacsonyabb hőm. —8 fok.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3-6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva van pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

A Göncy-egyesület „Otthon”-a (Keresk-Akad. földsz.) nyitva vasárnap d. u. 3-tól esti 9 óráig T a l á l k o z á s ugyanott szerdán és szombaton délután 3 órától 5-ig.

Muzéum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

Séta-hangverseny a Margit-fürdőben minden vasárnap d. u. Rendezi a katonai zenekar.

Színházi előadások kezdete este 7 órakor.

Január 20. d. u. 5 órakor az orvos gyógyse-
rés-egylet közgyűlése.

Január 21. A „Zion” közgyűlése d. e. 10 órakor a „Frohner” szállodában.

Január 23. Állami ménék kiosztása D e b r e c e n b e n.

Január 24. B u d a y József gazdasági felol-
vasása d. u. 5 ó. a dohányterméletről és kezelésről.

Január 25. Városi közgyűlés.

Január 27-én esküdtzékűi árgyalás (Sztán Pé-
ter Ujlaki Antal hírlapíró ellen.)

Február 10. d. u. 5-kor S z ü c s Mihály gazd-
tanint. tanár felolvasása.

Február 10-én esküdtzékűi tárgyalás (V e r e s
Lászlóné V e r t e s i Gyula és L. H o r n y á k Viktor
ellen.)

Február 15-én esküdtzékűi tárgyalás. (Csurka
János és M a n n ó Kálmán P a p p László ellen.)

Farsangi naptár.

Gazdászok táncestélye, **január 20-án**, az
„A r a n y B i k á”-ban.

A függetlenségi kör bálja **január 20-án** a
„Koroná”-ban.

Az „iparos-kör” téli táncvigalma, **január 21-én**
Az „Arany Bika” disztermében.

A Polgári kör bálja **jan. 27-én** a Bikában.

Ács-bál a „Margit”-fürdő disztermében, **jan. 27.**
Szabó munkások szakegyletének táncestélye **jan.**

28-án a „Margit”-fürdőben.

Február 1. A vasuti üzletvezetőségi tisztviselők
bálja az egyetem javára, az „Arany Bika” disztermében.

A debreceni jótékony nőegylet katonabálja
február 3-án.

A debr. iparos ifjuság önképző együletének zárt-
körű táncvigalma **február 3-án.**

A közműves ifjuság táncvigalma a „Margit”-
fürdő disztermében, **február 3-án.**

Az Evang. filléregylet tea estélye az „Arany
Biká”-ban, **február 10-én.**

A fodrázok táncvigalma a d e b r e c e n i
e g y e t e m j a v á r a, a „Margit”-fürdő diszter-
mében **február 11-én.**

A z s d ó ifjuság iskol. bálja az „Aran-Bika”
vendéglő disztermében **február 17-én.**

Hangverseny a debreceni egyetem és a EMKE
javára a színházban **február 23-án.**

Előfizetési felhívás.

A „Debreceni Ellenőr” előfize-
tési ára:

Egy évre	10	frt — kr.
Fél évre	5	” — ”
Negyed évre	2	” 50 ”
Egy óra	1	” — ”

Lapunk gyors kihordására minden erőnk-
ből törekszünk. Kérjük előfizetőinket, hogy az
előfizetési összegeket mielőbb beküldeni szives-
kedjenek.

**A „Debreceni Ellenőr”
kiadó-hivatala.**

**A „Civis” naptár még folyton kapható
ugy a Csokonai nyomda és kiadó részvény-
társaság irodájában, valamint minden könyv-
kereskedésben.**

-- **A városi közgyűlés tárgyai.** A január
végén tartandó rendes városi közgyűlés tár-
gyait a tanács ma kezdette teljes ülésben tár-
gyalni gróf Degenfeld József főispán
elnökletete alatt A közgyűlés egyik legfonto-
sabb tárgyul már ma előkészítette a tanács
beható tanácskozással az **egységes borfogyasz-
tási** illeték behozatalától szóló szabályrendeleti
javaslatot. A belügyminiszter tudvalevőleg csak
1894. január 30-ig engedi meg, hogy a
város a borbehozatali vámot, polgárosi-
tási és rendőrfelügyeleti díjakat szedhesse.
A tanács a jog- és pénzügyi bizottságban erős
ellenszenvvel találkozott eme fontos pecuniarius
ügy és azzal terjeszti a közgyűlés elébe, hogy
mivel a borbehozatali vámnak — mint közben
eső vámnak — az eddigi mód szerinti szedése
a törvénybe és a nemzetközi szerződésbe üt-
közik, s így annak az eddigi módszerinti szedé-
sét tovább fenntartani n e m l e h e t,
a házi pénztár pedig az e címen **7300** frt át-
lagos évi jövedelmet n e m nélkülözheti, kényte-
len a tanács az egységes fogyasztási illeték
behozatalát ajánlani. — A tanács maga is ugy
van meggyőződve, hogy a borbehozatali vám
szedése ellen felmerült akadályok botránysok a
városra nézve, s arra is hivatkozik, hogy a
város már a regalé kártalanításával több
izben kérelmezte e javadalomnak megváltását,
illetőleg jövőben való engedélyezését, —
de másfelől a jog- és pénzügyi bizottság által

ajánlott jogorvoslattal a miniszteri rendelet ellen, — a siker reményében nem élhetett. Ellenben a rendőr felügyeleti díjak szedését, miután azok a regaléval és a borfogyasztással semmi összefüggésben nem állanak, a tanács továbbra is fenntartani kívánja, még pedig mindaddig, — míg a rendőrséget a város tartja fenn vagy míg annak fenntartásához a város bármivel is hozzájárul. — Hasonlóképen fenntartani javasolja a tanács a polgárosítási díjakat is, amelyek ma már nem állanak összefüggésben a borméréssel. — **A vásárcsarnok** ügyében a tanács tanálmányozó küldöttség alakítását javasolja. Tagokul ajánlja Bocskó Sámuel r. főkapitány elnök lete alatt Abrahám László t. főügyész dr. Sárváry Gyula t. főorvos, Szabó József főszámvevő, dr. Kola János, Zádor Lajos és dr. Balkányi M. bizottsági tagokat. **A tisztviselői telepre** vonatkozólag a tanács azt a véleményt fogja közgyűlés e é. terjeszteni, hogy az ide vonatkozó kérvény mindaddig nem tárgyalható, míg a sertésvásártér rendezése befejezve nincsen. A közgyűlési tárgyak előkészítése véget a jövő héten nem lesz újabb teljes tanácsülés.

— **Debreceni egyetem.** A Debrecenben eszközölt hazaközlő gyűjtés eredményének hosszu sorával számolhatunk ma be a nyilvárosság előtt: A piac utcai első tizedben Hajdu Ignác városi bizottsági tag újabb gyűjtést eszközölt, — melynek eredménye 170 korona és 40 fillér; hozzá járultak Schiffer Nándor 100, Neidinger cég 50; Cichini Kálmán 10, Dr. Tádós János 10 koronával és Papp Ferenc 40 fillérel. Ugyancsak a Hajdu Ignác gyűjtő iven tettek alapítványt dr. Ujfalussy József kórházi főorvos 1000, Márton Imre és Márton Kálmán ügyvédek 200—200 koronáról. Ez újabb gyűjtés eredménye tehát 1570 korona és 40 fillér; a már előbb dr. Medgyaszai Dezsővel eszközölt és elszámolt gyűjtés 3752 koronát eredményezvén, a piac utcai első tizedből összesen 5322 korona ajánlatot meg az egyetemre. Piac utca negyedik tizedből is beszámoltak a gyűjtéssel dr. Medve Kálmán és Tordai Gábor ügyvédek. Ő náluk készpénzben 660 korona 90 fillér gyűjtött össze. Adakoztak: Aron Manó 200 id. Tóth István 100 Árvai János 50 Igyártó Sándor 40 Dóczy Gedeon 40, Varsányi István, Preiser Salamon, özv. Tóth Mihály özv. Fábricius Géza, Kellner Dávid 20—20 Lahner Efraim, özv. Mentze Henrik, Németh Gyula, d. Kellner Elek 10—10, Schwarz Bernát, 8, özv. Nagy Ferenc, Treleszki Imre, Zatorszky István 6—6, özv. Nánássy Lejosné özv. Lewi Imréné, Hrabecy Antal, Simon József, Scheffel Mihály, Matolcsy Györgyné Kohut Mór, Némethi Károly 4—4, Hamar László, Stekli Adolf, Karag Gyula, Nyiri Jánosné, Csengeri Zs., özv. Nánássy Gáborné, Gál Józsefné, Gál Elek, Gersner Kálmán, Jakabovics Henrik, Gelberger Mór, Marjalaky Mihály, Csanádi Ede 2—2, Winkler Elias, Klár Károly, Privitzer József, Kaszonyi Mihály 1—1 koronát; Kallós Ármí 1 korona 20 fillért, Szűcs Julianna 80 fillért, Emerich Ignác 70 fillért, Steiner Mór 20 fillért. Ugyanezen gyűjtőiven van följegyezve dr. Medve Kálmán az októberi értekezleten bejelentett 2000 koronás alapítványa. — Torday Gábornak takarékpénztári könyvvivő tette 800 koronás alapítványa; továbbá Léva Ferenc tíz éven át fizetendő évi 20 koronás és Margitay Sándornak szintén tíz évre ajánlott évi 5 korona járadéka. E szerint a piac utcai negyedik tizedben eszközölt gyűjtés 3710 koronát és 90 fillért eredményezett. — A varga utcai első tizedben Szabó Soma városi bizottsági tag gyűjtött szép eredményt. Készpénzben 636 korona és 40 fillér folyt be. Adakoztak: Paky Imre kir. közjegyző 200, R-vicky István tábornok 50, Szentessy Jánosné szül. Tökés Julianna 50, Emmerth Antal 30 özv. Laky Lajosné, Danilovics Elek, kegyesrendiek társháza, Dalmy László, Márton László, Szentesi János, Sány Béla, Huzly Lúiza, Szabó Sámuel 20—20, Bulla Mihály és neje, Ujházi Károly, Gaszner Károly, Cserhalmay József kegyesrendi igazgató tanár, Engesszer József, Tóth Ferenc és neje, Balogh István,

Vác János, özv. Pálffy Danielné 10—10, Lelvitter Miksa, özv. Kovács Sándorné, Hanke Emil, özv. Nagy Bálintné 4—4, özv. Manó Józsefné, Frieimann Irma, Eder Bulszter Stefanie S. ögyény Mari, Nagy Ferenc, Rankai Józsefné, Horváth István, Kovács Sándor 2—2 koronát Szűcs Sándor né 40 fillért. Alapítványt tettek; Varga Ferenc és neje született Dalmy Teréz 600, gyermekeik Irén és Elemér 200—200 Nemes Kálmán 200, Gondy Károly 200, Dr. Kocsár Gábor és neje szül. Darócy Julianna 200 koronát A varga utcai első tized tehát összesen 2236 korona s 40 fillérel járul Szabó Soma gyűjtőiven az egyetem alapításához. A debreceni sertés vágó társulat 50 koronát adományozott. A varga utcai külvárosi H-receg János és Kerékgyártó József 79 koronát 76 fillért, a Csapó utcai külvárosi első tizedben Tóth Kálmán és Dényén Lajos 29 koronát 66 fillért, a petterfiai külváros első tizedében Kanizsai Endre és Bundi Péter 43 koronát, a Kossuth utcai külváros második tizedében Tassi Miklós és Szendi Imre 6 koronát és 80 fillért gyűjtöttek. — A micskei egyház (Bihar m.) a hívek adakozásból 6 korona és 82 fillért küldött. Péterfiai ötödik tizedben Dószegi Mihály gyűjtő iven 40 korona és 60 fillér folyt be; ugyancsak Dószegi Mihály a Kossuth utcai külváros harmadik tizedében 5 koronát és 40 fillért gyűjtött. — A debreceni egyetem javára Petri Elek budapesti theologiai tanár 100 koronát, Édes Ábrahám gályi lelkész (Borsodmegye) pedig 7 koronát és 68 fillért gyűjtöttek s az összegeket már be is küldötték a debreceni ref. püspöki hivatalba.

— **Műkedvelők hangversenye.** Tegnap d. u. a város háza nagytanácstermében jöttek össze azok, kik a debreceni egyetem és az E. M. K. E. javára február 23-án, a színházban rendezendő hangversenyen, „Tíz leány s egy férj sem“ cz. operettében és a „Pünkösti királynő“ előképben közreműködnek. Megállapodásra jutottak, hogy kiki milyen costume-ban fog szerepelni és hogy mit mutat be. Bernáth Flóra kisasszony adja Szidi szerepét, Gerzon Adrienne magyar öltözetben zongorázik, Bobory Margit (elszász) lengyel nemzeti táncot tánczol Ujhelyi Emmával, a ki bajor costume-ot fog viselni; Steinacker Viola (olasz) és Zivuska Irén (castiliai) duettet énekelnek, Schmiedt Jetti (skót) angolból fordított költeményt szaval, Schaitl Emma (steier) énekel a Schmiedt Miczi (tirol) citera-zása mellett, Mérey Ottilia (lengyel) zongorázik, Jerney Margit (francia) énekel hozzá francia dalt. A férfiak közül Párist adja Rácz Bertalan joghallgató, Kakasfit Czipfer Nándor gözmalmi főkönyvelő. A betanítást Delin Henrik karnagy, a rendezést Péchy Kálmán vállalta magára. Az ügy iránti buzgóságát az által is kimutatta Bernáth Flóra urhölgy, hogy a próbákra a saját lakását engedte át. A hangverseny végén egy előképet mutatnak be, czime a „Pünkösti királynő“, melyben helybeli urhölgyek és urak vesznek részt. „A tíz leány, egy férj sem“ első jelenésében magyar honvéd huszár öltönyben jelenik meg a kisasszonyok.

— **Népesedés.** Debrecenben jan. 6-tól 13-ig terjedő héten született élve 29 fiú, 23 leány, halva 2 fiú 2 leány, együtt 56 gyermek. Ezek közül 12 törvénytelen. Meghalt ugyanezen idő alatt 38 egyén.

— **Diszes temetés.** Rigó Ferenc debreceni lakos volt országgyűlési képviselő édes anyját toronyai Rigó Józsefné asszonyt vasárnap temették el Biharon a környék birtokosságának nagy részvétele mellett. — Az egyházi szertartást Szokolai Béla, Szabó Károly esperes és Surányi Lajos ref. lelkész végezték. A ko-

porsó felett a debreceni főiskolai kántus énekelt megható gyászdalokat Mácsay Sándor vezetésével.

— **A debreceni iparoskör** — a mint már jeleztük — e hó 21-én, vasárnap a „Bika“ szálloda disztermében jótékony célú zártkörű táncvigalmat rendez. Belépti jegy személyenként 1 forint. Belépti jegyek előre válthatók: Széllák József pénztárnoknál, Nagy András kegyes és Radetzky József urak üzlethelyiségében és estbe a pénztárnál. A Magyar testvérek zenekara játszik. Felülvezetések köszönettel fogadtatnak s hírlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté 8 órakor.

— **Végh Kal. József.** A piaristák debreceni rendházának halottja van: Végh Kalasanci József, a rend egyik nagyérdemű tagja és Nestora, elhunyt. A megboldogult nagy jámbor életéért köztiszteletben állott s legszebb emlékei közé tartoztak élményei a szabadságharc alatt, amidőn ő is beállott nemzetőrnek s örömet beszélgetett el a nagy idők élményeiről.

Végh Kal. József szül. 1817-ben K. Kun-Félegyházán, akkor Pestmegyében. A kegyes-tanító rendbe 1817-ben, 20 éves korában lépett s folytatta érdemteljes működését a rend tanítványaiban, 1833-ban helyezték át Debrecenbe a hol a legnagyobb elvonultságban töltötte napjait. Szigorú szerzetes és mellett kedélyes öreg ur volt, ki a rendház refectoriumában kedélyesen beszélgetett el az újabb nemzedékekkel. Irt régebben egy latin művet is, 1892-ben pedig megtartotta a rany miséjét. A rend tavaly a M. Sziget melletti Pável-fürdőbe küldötte üdülni s akkor csakugyan oly jó egészségben tért haza, hogy gyors végét előre látni nem lehetett.

A következő gyászjelentést vették:

A kegyes tanítórindiek debreceni társházának tejei szomorú szívvel jelentik, hogy szeretett rendháruk nagy. Végh Kal. József aranymiséző áldozó p.p. felszámados bölcsészettudor, házi másodfőnök és lelkiaja, nyugalmazott gymn. rendes tanár, tolyó évi január hó 16-án, délelőtt 1/2 11 órakor; korának 77-ik, szerzetes életének 61-ik, áldozópapságának 52-ik évében a haldoklók szentségeinek ájtatos felvétele után, végegyengülés következtében az Úban csendesen elhunyt. A boldogultnak földi maradványai folyó hó 18-án délután 3 órakor, a Szent-Anna utcai róm. kath. sírkertben lev. sírba helyeztetnek örök nyugalomra. Az engesztelő szent-misé áldozat pedig lelke üdvéért f. hó 18-án d. e. 9 órakor fog a Mindenhatóknak bemutatottai. Debrecen, 1894. január hó 16. Az örök világosság fényeskedjék neki!

— **Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága** tegnap tartotta ez évben első rendes ülését gróf Degenfeld József főispán elnöke alatt. Az ülésen a szakelőadók a mult félévre vonatkozó jelentéseiket olvasták fel: melyeket az illető miniszterekhez terjesztenek fel. E jelentésekből felemlítjük, hogy Hajdúvármegyében a mult félévben a difteritisz 205 halálesetet okozott, — hagymázban pedig 24 egyén halt meg. — Meghaltak összesen 2361-en, ezzel szemben 3241 gyermek született. A vármegye lakossága 70.9087 frt. adóteherből 555,084 forintot törlesztett.

— **Ezüst menyegző.** Városunk egyik derék iparosa, Farkas István sebész és borbély ma ülte meg nejevel szűk családi körben házasságuk 25 éves jubileumát.

— **Ösztöndíj külföldi utra.** A Nagy József-féle alapítványi bizottság folyó hó 15-én ülést tartott s az 500 frtos alapítványi ösztöndíjat, mellyel a jutalmazottnak külföldi tanulmány utat kell tennie, Báthori Gábor volt főiskolai szénior nyerte.

— **A váltóhamisító** Jenegár Józsefet, ki Lamprecht Frigyes nevével 200 frtra kiállított váltót akart tegnapelőtt — mint irtuk — az Alföldi takarékpénztárnál leszámíttatni — elfogták. Amint észrevette, hogy a váltót gyanúsítják, kerekét oldott s Nyiregyházára utazott, ahonnan azonban tegnap este fegyveres örök visszahozták.

Törvényszéki csarnok.

* **Bírószági kinevezés.** Az igazságügyi miniszter Publik Ernő földinket, zentai járásbírószági joggyakornokot a nagyikindai járásbírószághoz aljegyzővé nevezte ki.

A szatmári háromszoros rablógyilkosság.

A mint d. u. 3 óra 38 perckor érkezett táviratunk jelenti, az elfogott Franc Pál és Ujj Borbála tagadják a tettességet. Eddig e tekintetben eredmény nincsen.

Táviratok.

(A „Debreceni Ellenőr“ s. tudósítójától.)

Budapest, jan. 16.

A katolikus nagygyűlés.

— Érkezett d. e. 11 órakor.

Érdekes látványt nyújtottak a főváros utcái. Lépten nyomon papok által vezetett bödnönös-szűrös alakokkal találkozott a fővárosi, ki kíváncsian nézegette a nagy számban felvonuló csoportokat, melyek mind egy közös irány felé tartottak: a koronaherceg utcai katolikus kör felé, mely ma valóságos ostromnak volt kitéve, a szerviták palotájának udvarát, lépcsőházait, a katolikus kör helyiségeit ellepték a vidékiek, kiknek szívök vágya egy jegy volt, mely megnyitotta volna előttük a vigadó, illetve a katolikus nagygyűlés kapuit. De ámbár 20 kéz is osztogatta a jegyeket, úgy látszott, hogy még se jutott mindenkinek, mert folyton nagyobb lett a jegykérők száma. Meltóságos urak, aranykeresztes, vörösöví papok, szép asszonyok tolongtak a nagy sokaságban, de csak kevesen kapták a kívánt jegyeket, — mert legnagyobb része már régebben „biztos kezekben“ volt. Több mint husz ezer ember jött fel a fővárosba a katolikus nagygyűlésre, pedig a vigadóban, — hol a gyűlés megtartatott, nem fér el több mint 6—7000 ember.

A katolikus nagygyűlés tagjait délelőtt a Veni sancte foglalkoztatta, a mely alkalommal Császka György kalocsai érsek celebrált.

Délelőtt 10 órakor mise volt az egyetemi templomban, melyen Császka György kalocsai érsek pontifikált nagy papi segédlettel. A templom tíz órára egészen megtelt, úgy, hogy a később érkezettek nagy nehezen, vagy egyáltalán nem mehettek a templomba, fél tizenegy órakor egész tömeg verődött össze a templom előtt azokból, kik már nem férhettek be a templomba; a papnövelde-utca és az egyetem-tér egy része annyira el volt lepve fogatokkal, hogy közlekedni alig lehetett. A veni-sanctén a papnövelde előjárósága segédkezett Császka érsek mellett és a papnöveldei énekkar énekelt.

A veni-sancté 11 órakor ért véget és a közönség, melynek legnagyobb része papokból és vidéki emberekből állott — a legnagyobb rendben omlott széjjel. Ott voltak többek közt: Stein-r Fülöp székes-fehérvári püspök, Cselka Nándor kalocsai érsek, Meszlényi Gyula szatmári püspök, Cibulka Nándor, Hidassy Kornél szombathelyi, Bende Imre nyitrai, Bubich Zsigmond kassai, Mihályi Viktor lugosi, Dessewffy Sándor temesvári püspökök, Samassa József egri érsek, Zalka János győri püspök, Wolaffka Nándor debreceni v. püspök prépost, Hornig Károly báró veszprémi püspök, Dulánszky Nándor pécsi püspök, Rimély Károly, Beszterce püspöke, gróf Károlyi Gyuláné, gróf Szapáry Gézáné, gróf Bertholdné, gr Erdődy Gyuláné, Hunyady Imre gróf, Zichy Agoston és József grófok, Wenckheim Dénes gróf, Páffy Miklós herceg, Zichy János gróf, Hunyadi László gróf, Eszterházy

Miklós Móríc gróf, Breznay Béla egyetemi dékán, Klinger István, Vécsey Tamás, Timon Ákos dr. egyetemi tanárok, Bornemisza Ádám.

A vigadóban.

Délután a gyűlés kezdete felé roppant érdekessé vált a vigadó környékének képe. A vidéki küldöttek egymásután vonultak fel. A vigadó bejáratainál frakkos urak fogadták az érkezőket és a ki feltűnt mutatni jegyét az: passirt. A rendező urak (vörös-kere-zt-jelvény-ikkkel) ugyancsak vigyáztak arra, hogy hivatalon elemek a gyűlésre ne ne vetődjenek. Fogat fogatot ért, elegáns delnök, magas urak, országgyűlési képviselők szálltak ki gondosan és utat törve maguknak a sokaságon keresztül, felsiettek a vigadó nagy termébe, hol a szokott tánc és vigalmi jelvények helyett ma nemzeti színű és pápai zászlók lengettek, hirdelve a vigadó termének mai szokatlan jellegét.

A terem képe felette érdekes volt. A szűrös parasztok közt smokingos gavalérok, papok sorakoztak egymás mellett és csak a tribünökön jutott a kiváltságosoknak hely, hol a főrendibázi tagok, képviselők, egyháznagyok és a gyűlés elnöksége foglalhattak helyet. Mindezeknél érdekesebb volt azonban a karzat, honnan a főváros legelőkelőbb katolikus hölgyei szemléltek a változatokban gazdag képet.

Négy óra felé oly nagy lett a teremben a tolongás, hogy ugyancsak akadt dolga a karoknak és könyököknek azoknál, kik előre akartak jutni.

A bíboros hercegprímás előbb teljes bíborban öltözött s csak azután jelent meg a teremben. A főpapot valóságos örömrivalgás fogadta, mely percekig tartott. A primás szinte meghökkenést az első pillanatban a nagy lelkesüléstől.

Mikor lecsendesült az éljenzés, férfiak és nők kalap és kendő lobogtatása erőteljes énekhangon köszönti a gyűlést:

Dicsértessék a Jézus Krisztus!

És a sok ezer ajakról hangzott a felelet: mindörökké ámen.

Vaszary Kolos beszéde.

Dicsértessék a Jézus Krisztus. (Mindörökké Ámen!)

E szép keresztény üdvözléssel köszönöm az Önök lelkes fogadtatását Mélyen tisztelt katolikus nagy gyűlekezeti!

Ámbár alkotmányos jogunk azon terén állunk, mely egy szabad nemzet minden egyes polgárát megilleti, mégis szokatlan talán, hogy 900 esztendő múltunkban tudommal ez a mai, az első katolikus nagygyűlés. (Tetszés.)

A múltban nem éreztük annak szükségét, hogy vallásunk érdekében tömörüljünk lévén 1848-ig hazánkban az uralkodó vallás a katolikus vallás, melyre törvényeink és intézményeink alapultak.

Az említett évben egyházi és politikai alakuláson mentünk azonban keresztül.

Politikailag a képviselői parlamentáris formát nyertük, egyházilag pedig a többi törvényes bevett felekezetek is egyenjogosítottak.

Már most felmerül az a kérdés: Mi kell nekünk tulajdonképen?

Mint honpolgárok kívánjuk-e a status quo régi kiváltságait és jogait? (Közbeiktatások: Nem!)

Mint honpolgárok holmi államellenes, szeparisztikus irányban kívánunk-e haladni? (Nem!)

Talán a régi uralkodó vallásrendszer meghonosítását kívánjuk a többi vallás hátrányára és romlására? (Nem!)

Hát mit kívánunk?

En részemről nem habozom kijelenteni, hogy mi katolikusok 900 esztendő múltunkban szerzett jogaink, domináló számarányunk dacára sem kérünk több szabadságot, mint a mennyit 1792-ben a protestánsoknak megengedtünk. (Hosszantartó zajos éljenzés.)

A primás beszéde további folyamán idézi az említett törvény 4 szakaszát, mely szerint bármely rangú és vallású protestáns vallásának szabad gyakorlatában megakadályozni vagy valása ellen irányuló cselekmények megállítására semmiféle büntetés terhe alatt kényszeríteni nem szabad. (Zajos helyeslés.)

Mi katolikusok nem kívánunk többet, mint a mennyit száz esztendő előtt megadtak és törvényileg biztosítottak a katolikusok a protestánsoknak, kívánjuk, hogy mi katolikusok felséges királyunk (zajos éljenzés) mint főkegyurunk és az állam fenhatósága alatt rendezessük és kezelhessük anyagi és kulturális érdekeinket. (Zajos, ho szantartó éljenzés.) Közbeiktatások: Ahhoz jogunk is van!

Ily szabadságot és ennyi jogot adtak a katolikusok száz év előtt, midőn ők voltak az uralkodó vallásuk minden kényszer nélkül a protestánsoknak. Most 100 év múlva mi katolikusok ugyanennyi jogot kérünk a felekezetektől. (Helyeslés.)

Nem kevesebbet, de többet sem. (Zajos helyeslés.)

Ennyi nemcsak kérnünk, de követelnünk is lehet, mert ez a föld a miénk (Éljenzés) Mert ez ország polgárai utódai azon katolikusoknak, kiknek bölcsesége ez államot megalapította, kiknek vitésége azt megvédte számunkra. (Hosszantartó éljenzés.)

A primás most hasonlattal élt a fáról és levélről, melyeket csak a szenvedélyes idők viharai választanak el. A hit élő fája a katolikus egyház, melyet maga az Üdvözítő ültetett, és mely nem hervadhat el soha, de igenis elhervadhatnak bizonyos rostok, ha azokat benseleg nem apoljuk és külsőleg nem öntöztetjük arcunk verejtékével. Hitüket nyitlan és bátran vallhatjuk. Annak szeretetére és védelmére egymást buzdítani, célja a mai katolikus nagygyűlésnek. Midőn e célunkkal a fentebb jelzett alkotmányos keretben nemzetünk közvéleménye elé lépünk, nem hallgathatjuk el, — hogy megingatva érezzük azon alapot, melyen honfiumi és vallási érzelmeink pillérei épültek.

Az egyház az államon belül gyakorolja működését, de kell, hogy mindkettő mindenkor összhangban legyen, úgy hogy az ellentétek sohasem legyenek zavarosak, válságosak. A vallás lelki természetű lévén, a vele ellentétes intézkedéseket sohasem rendelheti az állam az egyház alá!

Ezen elv dönthetlenségét véres betűkkel írták történetünkbe azon államférfiak, kik a vallást kicsinyelték, vagy semmibe sem vették. (Zajos helyeslés.)

Most is téved az, ki ezt hiszi. Inkább lehet a világ nap nélkül, mint az állam vallás nélkül.

Ha Európában és hazánkban eddig nem lett volna katholicizmus, akkor a mai társadalmi állapotok szükségessé tették volna a katholicizmus behozatalát. Téved az, ki azt hiszi, hogy szigorú törvények behozatala által lehet a sajtó sebeket orvosolni. Egy német bölcsész mondta: Hozzatok az ítéleteket koponyahalmokon, irjátok alá azokat embervérrel, akkor talán megfélemlíteni fogtok, de vallás nélkül javítani soha!

Magyarország katolikusai mindig türelemmel nézték a felekezetek terjeszkedését, de e türelem nem feledtetheti el velünk azon érdekeket, melyeket feláldoznunk nem szabad. (Zajos éljenzés.)

Hogy lehetnének hi hazafiak, ha vallásunkhoz lennének igaztalanok és hűtlenek?

Egyes emberek akarata, intézkedése és a kor szelleme előtt mi meg nem hajlunk. Esmék, törvények ellentmondók, de Isten törvényei, a katolikus vallás hit- és erkölcstanai mindig maradandók. Ezek sem a múlté, sem a jelené, hanem az örökkévalóságé!

Az a mi bennünk mulandó, azt feláldozzuk, vagyont, szívet, testünket odaadjuk, de nem adjuk oda lelkünket, mert az égi királyunké; égi hazánké! (Zajos, hosszantartó lelkes éljenzés, folyton megújuló taps és „Éljen Vaszary!“ kiáltások.)

Sürgönyöket küldtek ugy a pápához, mint a királyhoz.

A király válaszsürgönye.

Az Eminenciád által táviratilag kifejezett hódolatot és bizalomteljes üdvözléteket kedvesen fogadtam (Rivalgó, percekig tartó éljenzés: Éljen a király) és őszinte köszönettel viszouzom. (Éljen a király! felkiáltások.)

A szathmári hármas rabló-gyilkosság.

— A „Debreceni Ellenőr” külön tudósítójától. —

A Pitaval-féle büneset-gyűjtemény legrémesebb darabjai között is számot tenné a Szathmárban, hétfőn reggel elkövetett háromszoros rabló-gyilkosság. Az emberben lakozó fenevad remeklése az, mikor kárhozatos anyagi haszonért egy szegény asszony és két ártatlan gyermeknek kellett szörnyű halált halnia s csak az is vigasztalhat bennünket, hogy az igazságszolgáltatás nem engedi sokáig büntetlenül a rémes gaztett bűnösét, vagy bűnösait. Mind a három áldozat közéről érdeklő a debreceni közönség egy részét s a részletes tudósítás — tegnapi rövid közlésünk után — itt következik:

Szathmár, január 17.

Pócsi Imre, a debreceni közgazdasági banknál szolgál, 8 éves Erzsébet lánya már második éve lakik Szathmárban, az apa sógoránál, Sporni Gyulánál, ki a kis lánynak egyúttal keresztapja is. A kis lány ott a zárdában tanult. Pócsi és Sporni neje testvérek.

Sporni Gyula az uri kaszinóban van főpincérnek alkalmazva. Vasárnap este 7-kor Sporniné elment a kaszinóba urának meglátogatására, a ki beteges ember lévén, nejét folytonos aggodalomban tartotta.

Mintegy félóraig lehettek együtt, mialatt a gyermekek, vagyis Pócsi Erzsébet és a Sporninék 3 éves kis Lajos fia, aludtak; a fiu a kis kocsiban, a lányka pedig ágyban feküdt. Távozáskor Sporni azt mondta nejének, hogy térne később vissza, mert a kaszinó szakácsnéja színházban van s így szükség lehet reá a felszolgálatnál. Sporniné megígérte, hogy visszajön, de a térje hiába várta. Miután máskor is megtörtént, hogy a nő ígérete dacára nem jöhetett vissza, a dolog nem tűnt fel és Sporni — teendőit végezve — csak másnap reggel 7 órakor küldte el a borlegényét, hogy hívná el az asszonyt.

Daróci Lajos rögtön elment Sporninak Verbócy-utca 2. szám alatt levő lakására. — Benyitott az egészen elsötétített szobákba s először is a Sporninék közös ágát tapogatta meg s látta, hogy az egészen üres és látta azt is, hogy a kis lány ott fekszik a másik ágyban állig betakarva, a fiu pedig a kocsiban. Semmi különöset nem vehetett észre, mert — a mint később kitudt — az ablakok szőnyegekkel és ezenfelül párnákkal voltak a legnagyobb mérvben elsötétítve.

A mit sem sejtő Daróci vissza ment Sporninához és jelentette, hogy „a ténnyel az asszony nincsen odahaza, a gyermekek pedig alusznak...”

Sporni azt gondolta, hogy neje a piacra távozott a szokásos bevásárlások végett s azt hitte, hogy később majd eljön hozzá; déli 12-kor újra elküldte Daróci-t a nejeért s ekkor már észrevette, hogy ebben a szobában mily rémitő drámának kellett lejátszódnia...

Az ágyat ismét üresen találta, de feltűnt neki, hogy a gyermekek is ily soká alusznak. **Oda lépett a kis lányhoz és azt vett észre, hogy ennek teste jéghideg...**

Oda lépett a kis fiuhoz és azon is ugyanezt vette észre.

Ekkor — maga is félholtra váltan rémületében — pühatolódzni kezdett a szobában s feloldalt, az asztal közelében valami csomagfélért pillantott meg. Közelebb lépve, kitudt, hogy az asszony fekszik ott párnákkal, vállköcsökkel betakarva és **szintén — halva!**

Daróci kétségbeesve rohant most vissza a kaszinóba s e szavakat kiáltotta:

— „Sporni ur, odahaza mindenki meg van halva!”

Képzeltetni azt a rémitő hatást, melyet

e szavak Spornira gyakoroltak. A szerencsétlen rögtön rohant haza és odaérkezve láthatta, hogy a mit hallott, az a rettenetes valóság volt.

Az odaérkező rendőrséggel együtt konstataáltak, hogy **mind három áldozat halálát megfolytás okozta.** Az asszony nyakán **zsinag helyre látszott, az arcon ütési nyomok,** a melyektől a féltarca egészen el volt kékülve és kék volt a jobb kar felső része is. A gyermekek nyakán **szorító ujjak nyomai látszóttak,** melyek a halált idézték elő.

A gyilkosság nyilvánvaló lett, valamint az is, hogy az **rablási szándékból követett el.**

Az éjjeli szekrény ugyanis erőszakosan feltörtetett s abból hiányzott egy 300 forintos postatakarékpenztári betét könyvecské, továbbá egy női arany óra láncsal, a melyek értéke 40-50 forintra tehető és két gyűrű, összesen mintegy 20-25 forint értékben. Készpénz nem volt odahaza, mert Sporni Gyula tetemesebb megtakarított pénze, a melyre a tettes nyilván számított, gyümölcsözés végett van elhelyezve. — Nem vitte el a gyilkos a debreceni közgazdasági banknak 670 forintból szóló könyvecskéjét s a Sporni birtokát képező hat bazilika-sorsjegyből is csak kettőt hiányzott.

Az eset híre villámgyorsan terjedt el és óriási feltűnést keltett a városban. Pócsi Imre a rémtő büntett elkövetésének napján, hétfőn déli egy órakor egyszerre két sürgönyt kapott, egyet Sporni Gyulától. Neje és anyósa, nejének testvére még az nap délután, ő maga tegnap hajnali vonattal utaztak el a szerencsétlenség színhelyére. A midőn Pócsi megérkezett Szathmárra, még akkor is óriási néptömeg tolongott a Verbóczy-utcai ház előtt, melyet a csendőrségnek kellett rendben tartani. A három halott már akkor a kórház bonczasztalán feküdt.

Rögtön megindultak a gyanú és természetesen, az igazságszolgáltatás közegei is munkához láttak. Még hétfőn este — sulyos gyanúok alapján — elfogtak egy rostás legényt a szeretőjével együtt. Ez enő régebben Sporninénál szolgált s azóta is be-bejárógatótt és a házviszonyokkal teljesen ismerős volt.

Közlük továbbá, hogy a gyilkosság elkövetésének éjjelén hajnali 2 órakor egy fuvaros ment fáért. A mint a rablógyilkosság színhelyét képező ház előtt elhajtott, a ből egy nő bukkant elő s azt kérdezte a fuvarostól:

— Hány óra van most?

Mikor a fuvaros megmondta, hogy 2 óra mult, az asszony így felelt:

— „Jaj! azt hittem, hogy már négy óra!”

A fuvaros tovább ment és mikor hátra tekintett, látta a félhomályban, hogy a nő után még két férfi lopódzott ki a házból.

Ha ez a részlet valónak bizonyul, ez nagyban elősegítendő a tényállás kiderítését.

A házban sokan laknak, kik — vallomásaik szerint — egyáltalában semmi neszt nem hallottak az egész éjjelen. A kapu oly alacsony, hogy azon egy férfi könnyen átvetheti magát, a kapukulcs pedig egész éjjel ott csüngött a kapufélfán.

A rémes eseményt e perczen még homály fűdi, de a hatóság éber kutatásainak bizonyára sikerülni fog a gaztett részeseinek felföldözése, kik bizonyára méltó büntetésre számíthatnak.

Megemlítjük, hogy az est Debreczenben is nagy feltűnést keltett. A kis Pócsi Erzsébet tösgyökerez polgári-családból származott, maga Sporni Gyula hat-hét év előtt vált meg a M. A. V. debreceni indóházának vendéglőjéről, hol 13 éven át volt pincér, illetőleg főpincér és bértele a „Zöldfa” vendéglőt is. Szerencsétlenül elhunyt alig 25 éves neje pedig lánya özvegy. Ványek Venczelének, ki neje volt a debreceni indóház nyugalmazott kapusának, A szegény áldozatokat ma d. u. 3 órakor temetik.

A részvét általános.

(Lásd távirati rovatunkat.)

Közgazdaság.

* Az árukezelés ellenőrzése a vasutnál. Az államvasutak igazgatóságához számtalan panasz érkezik, hogy a szállításhoz kerülő áruk rakodása és raktározása körül a vasuti közegek gondatlanul járnak el és ezáltal hiányokat és sérüléseket idéznek elő, s ezzel az államvasuti kezelés jó hírnevét aláássák. Az igazgatóság most meghagyta az állomástüntőköknek, hogy a raktári kezelést szigorúan ellenőrizzék, s mindenkor a kellő szigorral teljesítsék a nyomozást. Nevezetesen a raktári jelentésekbe ne csak a kárt, hanem ennek okát s okozóját is jelöljék meg pontosan. A raktári személyzet szigorúan köteles felügyelni az árukra, mert ha kár esetén az okozót nem lehet kipübatolni, azt a felügyelettel megbízottak térítik meg.

Érték-tözsde.

(A debreceni „közgazdasági bank részvénytársaság” közlése 1894. jan. 16-án.)

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%	—	—	117.05	117.35
„ vasuti beruházási kötvény 4 1/2%	12	—	—	127. —
„ koronajárdék 4%	—	—	9.50	95.10
„ regále váltásági kötvény 4 1/2%	10	50	—	101.25
Oszták aranyjárdék 4%	—	—	119. —	119.50
Egységes állam kötvény 4 1/2%	—	—	91.50	98.30
Tisza-szegedi 4 1/2%-os nyereségsorsjegy	142	—	—	143. —

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	—	427.75	428.25
Oszták hitelbankrészvény	—	—	353. —	363.20
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	112	—	—	113. —

Sorsjegyek:

Magyar jelzálogbank 4%-os sorsjegy	128.50	129.50
Oszták földhitel sorsjegy 3%-os	114.75	115.75
Magyar vöröskereszt sorsjegy	12.27	12.75
Oszták „ „ „	18.75	19.25
Olasz „ „ „	12.75	13.25
Bazilika sorsjegy	10.25	10.5
Jó-szív „ „ „	3.25	3.57

Pénzszemek:

Cs. és kir. arany	—	—	5.80	5.90
20 márkás arany	—	—	12.26	12.305
20 frankos arany	—	—	9.94	9.92
Sovereignes	—	—	12.47	12.52

Nyilttér. *)

Köszönetnyilvánítás.

Tekintetes Dr. Engel orvos urnak

Pocsajban.

Egyetlen leányunk hat év óta szenvedett folytonos fülzugásban, gyomorfájdalmakban és fokozódó sükettségben, ugyannyira, hogy egyik fülén már semmit, másikon is alig hallott valamit. E szomorú állapot felett már kétségbe voltunk esve, amidőn a gondviselés nagyléta jó embereket hozott s szállásunkra, akik biztosították róla, hogy ha csak létezik segítség Pocsajban kigyógyul.

Ezen nagy ajánlatra mi Dr. Engel urat felkerestük Pocsajban és leányunkat gyógykezelés végett ott hagytuk, akinek is egészsége öt heti gyógykezelés alatt teljesen helyreállott. Hallása tökéletes, miért is nem mulasztjuk el, hogy Dr. Engel urnak, kihez minket az Isten vezérelt, legnagyobb köszönetünket ki ne tejezzük.

Kivánjuk, hogy a mindenható gondviselése a pocsaji doktor urat a szenvedő emberiség javára ép egészségben sokáig tartsa meg.

Debrecen, 1894. Január hó.

Lakatos István és neje
Nap utca 2520.

*) E rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Közönség köréből.*)

(Köszönetnyilvánítás.)

Kalocsa Róza urnó, a debreceni ev. ref. felsőbb leányiskola igazgatónője a somorjai (Pozsony m.) ev. ref. egyház javára küldött 16 frt 55 krt, mint D-breczenben, dec. 3-án tartott felolvasás tiszta jövedelmének felezését. Midőn ez összeget nyilvánosan nyugtázzuk, egyttal kérjük a nemes keblü adományozónót, fogadja ez uton is meg-mlékezéséért hálás köszönetünket.

Somorján, 1894. jan. 12-én,

Dr. László Kálmán,
főgondnok.Végh Béla,
ev. ref. h.-lelkész.

* E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Debreceni városi színház.

Idénybérlet 86. sz. V. Kis bérlet 6. szám.

Szerdán, 1894. évi január 17-én:

páros bérletben:

A dalovai nábob leánya.

Szinmű 5 felvonásban írta Hercegh Ferencz.

Csütörtökön 1894. évi január 18-án:

K. Kopácsy Juliska urnóék a budapesti népszínház primadonnájának felléptével, páratlan bérletben:

Ripp van Winkle.

Regényes operette 3 felvonásban Irták Mailhac G. és Farnia, zenéjét szerezte Planquette R.

M Ü S O R:

Pénteken, január 19-én: „Kis baba“, bohózat, írta Pusztai Béla. (Bérletszünetben, leszálított helyárrakkal. I t t e l ő s z ö r.)

Szombaton, január 20-án: „Dolovai nábob“ szinmű, írta Hercegh Ferencz. (Páros bérletben.)

Vasárnap, január 21-én: „Zsuzsika“, nép szinmű, írta Lukácsy Sándor. (Páratlan bérletben.)

Szerkesztői posta.

K. P. Az irása eml kezdetűt más, szintén ösmérs írásra. Isten adja, hogy még legalább is hat annyi évig viselje a nevet a bejelentett jó egészségben. Kérjük látogatását valamely napon a déli órákban.

Boljanic. Közöltük az illetőkkel. Üdv!

Kiadó és laptulajdonos:

„Osekonal“ nyomda és kiadó r.-t.

Felelős szerkesztő:

Komlóssy Dezső.

Szives tudomásul!

A közelgő farsangra nagy választékban érkeztek raktárra:

**Báli szövetek,
Szines selymek,****Franczia-Voile-ok,****Atlasz, satin és batistok,**
továbbá**legyezők, virágok, csipkék,****BÁLI BELEPŐK,**

melyeket igen olcsón árusítunk el.

SZABÓ LAJOS FIAI

Debreczen, Rózsátér.

Mintákat kívánatra készséggel küldünk

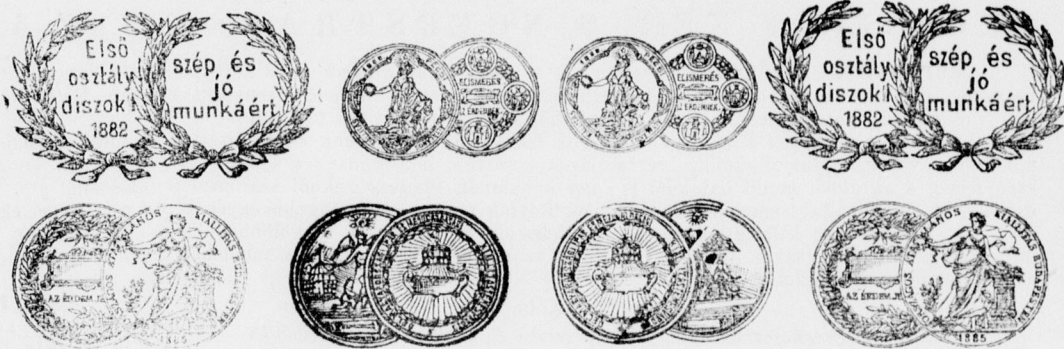
Szabadalmazott**Gyorsmosó házi szappan.**

Értesitem a n. é. közönséget, hogy az általam feltalált gyorsmosó házi szappan használására teljesen betanított mosónők állanak rendelkezésére, a kik **ingyen minden díj nélkül fognak bárkit a mosásra betanítani.** Méltóztassanak tehát ez iránt minden tartózkodás nélkül hozzám fordulni. (Lakásom Debreczen, N.-Péterfia utca 974. sz. a.)

Bátor vagyok ezuttal újra figyelmeztetni a közönséget arra, hogy a gyorsmosó szappanom **semmi féle kártékony anyagot nem tartalmaz,** a miről bárki meggyőződhetik abból is, hogy a gyümölcs pecséteket — a melyeknek kivételére rendszeren clor meszet vagy más vegyi szereket szoktak használni — az én szappanom ki nem tisztítja, csak halványítja. Előnye főleg, hogy rendkívül gyorsan s minden erő nélkül könnyen lehet vele mosni, s hogy a ruhák hófehérek lesznek.

A szappan vegyi alkatrészei teljesen illanók s ezek egyike még a levegőt is tisztítja úgy, hogy általa meg vagyunk kimélve a mosással járó kellemetlen szagtól is.

Kapható a szappan **Osanak József Geróby Fülöp, Kontsek Géza, Kovács Mihály, Leidenfrost Armin, Lusztig Károly, Rickl József Zelmos, Szabó Zsigmond, Varga Lajos** urak kereskedésében Debreczenben és nállam.

**Balogh Zigmundné
Békéssi Róza.****Uj üzlet megnyitás.**

Van szerencsém a t. cz. közönségnek, a **Debreczenben Piacz utca 2083. szám alatt** újonnan épült saját házamban berendezett flók

bútor gyári raktáramat

becs és figyelmébe ajánlani.

Mármaros-szigeti bútorgyáram még az 1875-ik évben alapított, ez idő óta a legjobb sikerrel működő, jó ízlés, szép és szolid munkáért 1882. évben I. osztályú díszoklevelet nyert, az 1885. évi országos általános kiállításon nagy bronz éremmel, az 1888. évben Pécsen nagy arany éremmel s 1891. évben Temesváron szintén nagy éremmel lett kiüntetve.

Gyáram minden tekintetben a legelőszzerűbb újításokkal lévén berendezve az épület Portal és bútorigar terén a legmesszebb menő igényeknek is könnyűszerrel megfeleltethetők, már annál inkább is, mert tudvalevőleg Mármarosmegyében, a hol gyáram fenn áll, található a legjobb fa az országban, a mi szintén jelentékenyen hozzájárul, hogy jó és olcsó munkát készíthessenek.

Gyári raktáramban nagyválasztékban van készletben mindennemű lakberendezés, magánházak, szállodák és egyéb intézetek számára, a legelőszzerűbb bútordaraboktól kezdve a legfinomabb művészeti kivitelű asztalos, kárpitos, esztergályos és tafaragó iparczikáig a legkülönbözőbb stílusban.

Ugy szintén dúsválasztékban található nálam bútorszövetek, tükrök, vasbútorok, továbbá bel- és külföldi bútor díszítési tárgyak.

Üzletemben szakavatott, sok éven át kipróbált munkások állván rendelkezésemre, mindenkor oly helyzetben vagyok, hogy a reám ruházandó megbízásokat olcsón, pontosan, szolid kivitelben és jótállás mellett eszközölhetem. Esetleg csomagolásokat olcsó árért pontosan teljesítek.

Vállalkozom üzletkörömbe vágó javítások eszközzésére olcsó ár számítás mellett, ugy szintén mindennemű épület asztalosmunkákra is.

Midőn díszesen berendezett bútor raktáram szives megtekintésére a n. é. közönséget kérem, maradok szives jóindulatu támogatását kérve

kiváló tisztelettel

SCHWARCZ VILMOS.

Kerestetik

egy magányos ur részére
két szobából álló lakás

az egyik szoba butorozva lakásra alkalmas, a másik irodának való egy ágygyal. — Továbbá egy lónak való istálló.

Jelentkezhetni a Bika szálloda 14. sz. alatt esetleg a portásnál.

A lakás rögtön elfoglaltatik.

28 hold 356 □ öl

kaszálló föld

rajta lévő tanyával egy tagban kimérve, eladó a nagy Cserén. Értekezhetni lehet a tulajdonosnál **Csapó utca 643. szám,** vagy

TURAI FARKAS közvetítő-intézetében.

LICHTENSTEIN JÓZSEF

debreczeni kereskedő,

(Piac- és Kossuth-utca sarkán, a depr. első takarékpénztár épületében.)

csődtömegéhez

tartozó vasárúknak a csődválasztmány határozata folytán kiárulás utáni értékesítése elrendeltetvén:

Közhirre tétetik, hogy a leltározott rudvasak, öntvények, kályhák, takarékkonyhák, tengelyek, vaslemezek, lánczárak, zabolák, konyhafelszerelések, öntöttvas- és lemezedények, Perge- és Vidacsekék, ekealkatrészek, vasboronák, szóró-rosták, mindenemü gazdasági eszközök, gépszijjak, gummi és kendertömlők, épületvasalások, lakatos, kovács és gépész szerszámok, s általában mindenféle a vasáru szakmába tartozó czikkek, készpénzfizetés mult évi augusztus hó 12-étől kezdve a Piac- és Kossuth utca sarkán, a Debreczeni Első Takarékpénztár épületében levő

melyen leszállított áron eladatnak.

Debreczen, 1894. Január 12.

Szilágyi Imre, ügyvéd, csődtömeggondnok.

PSEPHOFER J.-féle

gyógyszertár

BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. A. „ZUM GOLDENEN REICHSAPFEL“.

Vértisztító labdacok ezeltől talán **nos labdacok** neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitünő háziszertől kieszlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacok háziszertül ajánlataknak és ajánlataknak minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek, mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértelulások, aranyér, béltelenség s hasonló betegségek. Vértisztító tu ajdonságuknál fogva kitünő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajknál is: így sápkórnál, idegességekből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legcsekélyebb fájdalmakat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálaíratból, melyet e labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említnék azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. április hó 30-án

Tisztelt Pserhofer ur! Legyen oly szives és küldjön nekem ismét 15 tükercset az ön fölülmulhatlan vértisztító labdacsaiból utánvétellel. Fogadja ez uton is a legmélyebb köszönetemet labdacsaik csodahatásáért.

Maradok teljes tisztelettel Pawlistik Ferencz, Köln, Lindenthal.

Harsche, Földnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Tekintetes ur! Isten akarata volt, hogy az Ön labdacsaik kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyermekágyba meghültem, olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatra méltó labdacsaik engem nem megmentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért ezerszer. Nagy bizalom van, hogy ezen labdacok engem is tökéletesen kifognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerése segítségül szolgáltak.

Kunitz Teréz.

Bécs-Ujhely, 18 7. november 9-én.

Mélyen tisztelt ur! A legforróbb köszönetemet mondom ezennel Önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vizkórában, már életét is megunta, melyről egyébként le is mondot, midőn véletlenül egy dobozt kapott az Ön kitünő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kifogyott.

Legfőbb tisztelettel Weinczettel Josefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1889. márcz. 27-én.

Tekintetes ur! Alhírott ismételtén kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitünő labdacsaiból. El nem mulasztatom legnagyobb elismerésem kifejezni ezen labdacok értéke felett és azokat, a hol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legelőlegben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszés szerinti használására önt ezennel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel Hahn Ignác.

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilázia, 1883. okt. 8-án.

T. ur! Felkérem, miszerint az Ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdacsaiknak köszönhetem, hogy egy gyomorajtól, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacok nálam sohasem fognak kifogni, s mi dőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel

Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacok csakis a **Pserhofer J.-féle**, az „**arany biredalmi almához**“ címzett **gyógyszertárban, Bécs, I. Singerstrasse 15. sz. a.** készíttetnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacot tartalmazó doboz ár a 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazzatik, 1 frt. 5 krba kerül; bérmentetlen utánvételi küldésnél 1 frt 10. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbeni beküldésénél (mi legjobban posta-utalványon eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánzóztatnak, ennek következtében kérésük **csakis** Pserhofer J.-féle vértisztító labdacokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. névaláírással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van elátva.

Amerikai kösvénykenőcs gyors és biztos hatású legjobb szer, minden kösvényes és csuszos bajok, u. m. gerince-agy bántalom, tagszagatás, ischias, migraine, ideges foglajás, főfájás, fülzaggatás stb. ellen 1 fr. 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs Pserhofer J.-től. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbaknak elismerve. Egy elegánsan kiállított szelencével 2 frt.

Általános tapasz Stuedel tanártól. Utás és szurás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujkkukacsz, sebes- vagy gyuladt mell vagy más ily bajknál, mint kitünő szer lón kipróbálva. 1 tegely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fogbalzsam Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsöggel 40 kr. Bérmentve 65 kr.

Utifüvedv, egy általános ismert kitünő háziszert, hurut rekedtség, gőresős köhögés stb. ellen. 1 üvegecske ára 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Élet-esszencia (prágai csöpp k) megrottott gyomor, rossz emésztés mindennemü altesti bajok ellen kitünő háziszert 1 üvegesével 22 kr. 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító-só Bulrich A. W.-től Kitünő háziszert a rossz emésztés minden következményei, u. m. főfájás, szélűlés, gyomorgöres, gyomorhév, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 frt

Angol csodabalzsam egy üveg 50 krajczár, egy kis üveg 12 krajczár.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszünteti a lábizzadást s az által képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábbelit, és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balzsam, kitünő szer golyva ellen. 1 üveg 40 krajczár, bérmentes küldéssel 65 krajczár.

Helsó vagy egészség só kitünő gyógyszer, gyomor-hurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajknál 1 csomag 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül, az osztrák lapokban hirdett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem lévők gyorsan és olcsón megszereszethetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzüsszeg előre küldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. Bérmentve csakis oly esetben történi a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.